

Niet-verzamelde gedichten

Leonard Cohen

Vertaling: Dirk Rommens

VOOR EEN MEDESTUDENT

Ik dacht veel aan jou
Nog altijd.
Je zat stil,
je handen ineem op je schoot
als een schoolkind.
Je mocht wel wenen
want je was eerlijk
met je verdriet.
Ik zag je vandaag
net zo zitten,
dezelfde tranen op je wangen,
alsof je nooit bewoog
in al die jaren —
dezelfde erge hoofdpijn
in je rechter oog,
dezelfde huisvlieg
poogt je lippen te bevruchten.
Ouwe vriend, je bent een puinhoop
in welke mate ook
buiten die van de liefdesladder.

Jemez Lente, 1980

LEONARD:

De imitaties van Zijn liefde
Die hij geduldig steunt
Tot je geboren wordt met Hem
op een hopeloze nacht in Galilea
tot je je trots in Hem verliest
tot je naast je geloofsdoel schiet
tot je je armen zo wijd spreidt
zonder die Romeinse spijkers

ANTHONY:

Ik wou echt dat je ze voor je won:
De Grote Rode Hoer van Babylon
Van de Gratie gered
Geniet van 't Korset
Vermaak je en verbreed je horizon

Hydra, 1983

ZELFS ALS IK

Je borsten zijn als.
Je dijen en je gang.
Ik dacht nooit
Dat iets er moet zijn.
Mogelijks.
De Zomer heeft niets.
Zelfs de Lente niet.
Zo zijn je voeten.
't Is wreed om.
Mijn verweer is.
Zomer zeker niet
Jouw.
En jouw.
Als maar.
Iets moet wel.

Maar de.
En de.
't is genoeg om.
Soldaten niet.
Gevangenen niet.
Misschien de schildpad.
Misschien de hiërogliefen.
Zand.
Maar in je koude.
Als ik kon.
Als nog eens.
Blunder of vocht.
Maar de.
En de.

...

Soms wanneer.
Des ondanks.
Ja zelfs ondanks.
Ze zeggen lijden.
Zeggen ze.
Oké dan laten we.
Laten we.
Het sein is.
De zegel is.
De waarborg.
Oh maar.
O wreed.
Een blouse met.
Dit is wat.
En waarom is 't niet.

Maar wat doen ze.
Wat ze doen.
Als ooit.
Als ooit de.
Jaren zullen.
Dood zal.
Maar ze zullen niet.
Zelfs als.
Zelfs als de.
Zij zullen nooit.
Maar nu jouw.
O bedrieger.
O onoprechte.
Draai je ogen.
Buig jouw.
Naar die wie.
Rot als.
Wie doet het niet.
Wie zal nooit.

...

Maar het jouwe niet.
En het jouwe.
En die armen.
Wat wetteloos is.
Wat blind is.
Als je komt.
Als je vindt.
Dan ik.

Als allen.
Als ieder.
Als maar.
Als wanneer.
Alhoewel.
Zelfs als.
Niet voor.
Niet voor.
Maar enkel.
Maar ieder.

Als ik kon.
Als de.
Dan ik.
Als maar.
Als wanneer.
Ik zou.

New York, 1982

PARIJSE MODELLEN

De modellen kleden zich aan
voor het volgende shot
Ik zag van de ene haar geslacht
en de borst van een andere.
Een ballon werd gekleefd
aan de vinger van een vrouw,
en zij zetten in gang
de windmachine.
De jurken kwamen tot leven
en glorieuze momenten
van haar en schaduw
omhelsden hun fraaie gezichten.
Het mirakel van de ballon
grazend aan een vingertip,
terwijl de storm
hun lichamen vervoerde
overtuigde me diep.
Tot slot kwam het Chinese eten aan bod,
en de modellen wandelden rond
droegen handdoeken
en kwamen met papieren borden.
Iedereen was blij
dat de magie van het vrouw-zijn
weer echt had gewerkt.
Zij konden nu wat rust nemen
op de grote golf,
op de heuveltop
van overtuigde en moeiteloze charme.
Ik was ook blij.
Ik was vereerd
dat ik een ceremonie had bijgewoond
enkel bedoeld voor profs.

Parijs, 1987

BIJ 'T ZIEN VAN KABIRS GEDICHTEN OP HAAR TOILETTAFEL

Geparfumeerde zeep
en een kleine Kabir
nog eens honderdduizend
en een kleine Kabir
Een nieuw stenen huis, een zwembad
argumenten, schulden, en gezichtsmassages
en hier is Kabirs Liefdes Dans
hier in zijn Flat van de Dood
Kabir, jij ouwe snoever
je liet ze allemaal inslapen

Rousillon, 1981

MIJN AANZIEN

Mijn aanzien is in slechte staat.
Ik kruip aan de voeten van een vrouw.
Ze geeft geen krimp.
Ik zie er goed uit als 52-jarige.
maar 52 is 52.
Ik ben zelfs geen Zenmeester.
Ik ben die man in een blauw zomerpak.
Mijn raadsman nam mijn maatje 32 weg
en sloot hem in de safe.
Ik ben machteloos tegen
haar arrogantie.
Als de wereld traag is
komt ze bij mij voor een makkelijke overwinning.
Een van de dagen kom ik in opstand,
vind mijn weg naar het vliegveld
Ik stijg op en zeg
Ik hield meer van jou dan jij van mij
en zal dan voor een lange tijd dood zijn
in het centrum van mijn eigen ellendige organisatie,
en ik zal vandaag herinneren,
de dag toen ik de klootzak was in een blauw zomerpak die
het niet langer nam.

Parijs, 1987

VREDE

Ik beken eerlijk
Ik ben bang dat je je voor mij zult moeten buigen
Ik zal niet normaal kunnen ademen
tenzij er eerbied wordt betoond
Je dacht dat het beter ging met mij
nietwaar
Hier komt het weer
vrede
de handen van vrede rond mijn keel
Daarom laat ik je gaan
daarom zit ik hier
in mijn gewaad
met mijn ogen teruggedroefd in mijn hoofd

Mt. Baldy, 1980

DE OMHELZING

Als je plotseling struikelt sindsdien
in zijn volle omhelzing,
duikt hij weg om het niet te zien
zijn schepsel in aanbidding
Jijzelf heb je je ook verstopt,
jij die al je zonden hebt gezien;
geen koning schenkt je pardon;
zijn genade is meer intiem.

Hij staat niet voor je gelaat,
Hij blijft er niet bijeen;
zijn passie kent geen verraad
het is het hart van elkeen.
Er is geen heuvel waaruit je dit ziet.
Je deelt nu één lichaam
met het serpent dat je verbiedt,
en met de duif die het toch toeliet.

De imitaties van zijn liefde
waar hij geduldig onder lijdt,
tot je met hem kunt geboren worden
op een hopeloze nacht in Galilea;
tot je je trots in hem verliest,
tot je levensdoel mislukt,
tot je je armen zo wijd strekt
dat je de Romeinse nagels niet nodig hebt

...

Dweepers aan elke kant van 't betoog,
maken een object van de Heer.
Ze hangen hem op een kruis zo hoog
dat je er ooit naartoe beweegt.
Zij vragen om de wereld opzij te zetten
en je gebeden naar hem te schreeuwen.
Dan dansen de idoolmakers de hele nacht
om je lijden.

Maar als je uit zijn omhelzing opstaat
Vertrouw ik dat je sterk en vrij zult zijn
en geen verhalen vertelt over zijn gelaat,
en de Schepping vreugdevol prijst.

Hydra, 1983

EEN DIEP GELUK

Een diep geluk
greep me aan
Mijn christelijke vriend zegt
dat ik heb ontvangen
de Heilige Geest
Het is de enige waarheid van eenzaamheid
het is enkel de gescheurde anemoon
vastgegroeid aan de rots
de wortels ontbloot
door de afluisterende wind
Oh vriend van mijn gekrabbelde leven
jouw hart is als het mijne —
jouw eenzaamheid
zal je naar huis brengen

Hydra, 1981

ELKE KIEZEL

Elke kiezel droomt zichzelf
Elk blad heeft een ontwerp
De zon is gebonden door verlangen
om te reizen op een straal
Zelfs verslagen kan ik niet toegeven
dat mijn hart in vrede is gezegend
omdat ik droom dat er ketens zijn
Ik droom dat er bevrijding is

Ik vertelde dit aan de gevangene
die de man doodde die ik haatte
Ik vertelde het aan de mijnwerker
die mijn gouden plaat opgroef
Leef ik daarom in de hel
om te dromen dat de hel is
de afstand die ik durf te leggen
tussen mijn en zijn hand

Ik droomde mijn lichaam gisternacht
Ik droomde het universum
Ik droomde een droom van duizend jaar
om te repeteren
de zeven dagen van verwondering
toen, ontlokt uit de mist
gekleed was ik in naaktheid
en ik leed omdat ik bestond

Ik droomde dat ik een song kreeg
om enkel mijn bewijs te zijn
dat mijn echte onderkomen met jou
noch vloer noch dak heeft

...

geen vensters om uit te kijken, Heer
geen spiegels om in te kijken
geen gezang om er uit te zijn
geen dood om te beginnen

*Oh kind dit is je menselijke droom
dit is je menselijke slaap
en streef niet zo hard om te klimmen
op wat gezond en diep is
Ik hou van de droom die jij begon
onder mijn onsterfelijke melodie
Ik hou van de kiezel en de zon
en alles er tussenin*

En voor deze conversatie
in het eerste morgenlicht
Offer ik deze sjofele dagen
die uitrafelen in jouw gezicht
Ook kan ik niet weten hoeveel meer
zal gebeuren voor ik onbesnaard ben
en al wat van de toon overblijft die je zette
op het lied van jouw schepping

Montreal, 1978

DAGEN VAN AARDIGHEID

Griekenland is een goeie plaats
om naar de maan te kijken, nietwaar
Je kunt bij maanlicht lezen
Je kunt op het terras zitten
Je kunt een gezicht zien
van toen je het zag toen je jong was
Toen was er goed licht
olielampen en kaarsen
en die kleine vlammen
die op een kurk in olijfolie vloten
Wat ik graag had in mijn oude leven
Ben ik niet vergeten
Het zit in mijn ruggengraat
Marianne en het kind
De dag van aardigheid
het stijgt in mijn ruggengraat
en het toont zich in tranen
Ik bid dat een lieve herinnering
bestaat ook voor hen
de dierbaren die ik overwon
op een opvoeding in de wereld

Hydra, 1985